

Koninginnegracht 8
Postbus 66
2501 CB Den Haag
Telefoon 070 312 9100
Telefax 070 312 9011
E-mail informatie@haaglanden.nl
Internet www.haaglanden.nl

Postbank 3893131
Bank BNG 28.50.28.499.

Aan de burgemeester en de wethouder van de aan het
stadsgewest Haaglanden deelnemende gemeenten

contactpersoon	P. Morauw A.A.	uw kenmerk		datum	10 april 2003
doorkiesnummer	(070) 3129 115	ons kenmerk	SH03.491	bijlage(n)	2
onderwerp	Ontwerp-begroting 2004	projectnummer			

Onder verwijzing naar het bepaalde in artikel 52 van de Regeling Stadsgewest Haaglanden 1995 zenden wij u hierbij de ontwerp-begroting 2004 van het stadsgewest Haaglanden alsmede de aanbestedingsbrief aan het Algemeen Bestuur.

Wij zijn voornemens deze ontwerp-begroting in de op 25 juni 2003 te houden vergadering van het algemeen bestuur aan de orde te stellen. Hiertoe zal het dagelijks bestuur in de vergadering van 28 mei het ontwerp definitief vaststellen.

Wij verzoeken u daarom uw oordeel over de ontwerp-begroting vóór 21 mei 2003 ter kennis van het dagelijks bestuur te brengen.

Het dagelijks bestuur van het stadsgewest Haaglanden,

de secretaris,

drs. A. Harkes

de voorzitter

drs. W.J. Deetman

Gemeente Delft		
nr. C.3.0.12.5/5	afdr.	Regio
ovb: ja / nee	kopie:	Sen
14 APR 2003		
sta:	parl:	kopie:
adv:	parl:	kopie:
landgraaf:		du.

CONCEPT

Vergadering: -- juni 2003

Agendapunt: -



Nummer: ABV
Portefeuillehouder: G.W. van der Wel-Markerink
Contactpersoon: P. Morauw A.A.
Doorkiesnummer: 070 3129 115

Den Haag, -- juni 2003

Aan het algemeen bestuur

nota van aanbidding bij de ontwerp-begroting 2004

1. Inleiding

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 52 van de Regeling stadsgewest Haaglanden 1995 bieden wij u hierbij de ontwerp-begroting voor het jaar 2004 ter vaststelling aan. De ontwerp-begroting is voorzien van een meerjarenraming.

De begroting is gebaseerd op de doelstelling en taken, zoals deze zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling stadsgewest Haaglanden 1995 en sluit voorts aan bij het meerjarenwerkprogramma, respectievelijk het lopende beleid.

In de afgelopen jaren is in de begroting, gezien de onduidelijke bestuurlijke situatie waarin de kaderwetgebieden verkeren, de zgn. nullijn gehandhaafd. Inmiddels is er de reeds aanvaarde wet tot verlenging van de kaderwet "bestuur in verandering" tot 1 januari 2005 en zijn er verschillende opties over de periode daarna, zoals de wet "bestuur in stedelijke regio's". Intussen hebben wij een aanvang gemaakt met de discussie over de taken van het stadsgewest. Lopende deze discussie en het wetgevingstraject hebben wij voor het jaar 2004 geen uitzettingen voor nieuw beleid opgenomen, d.w.z. dat de gemeentelijke bijdrage uitsluitend verhoogd is met de loonindex. De noodzakelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke randstadsamenwerking en het Bestuurlijk Platform Zuidvleugel alsmede de dekking van de hogere huisvestingslasten is incidenteel gefinancierd. Hiervoor zal alsnog een structurele dekking voor 2005 en later moeten worden gevonden.

Voor een overzicht van de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2003 wordt verwezen naar punt 4 het begrotingsbeeld.

2. Toelichting hoofdpunten.

1. Omzetbelasting uitbestedingen en salarislasten voor gedetacheerden.

Vanaf 1 januari 2003 wordt de door het stadsgewest betaalde omzetbelasting op de wettelijke taken verrekend met de belastingdienst. Voor de niet-wettelijke taken was dit overigens al het geval. De hierdoor bereikte besparing is ingezet voor de gedeeltelijke financiering van de onvermijdelijke hogere huisvestingslasten. Tot deze bestemming werd in de tweede MARAP 2002 besloten. Deze oplossing is eenvoudiger dan een verhoging van de gemeentelijke bijdrage en het aan de gemeenten overdragen van de ontvangen btw-compensatie. Als gevolg hiervan zijn de daarvoor in aanmerking komende budgetten voor

uitbestedingen en gedetacheerd personeel verlaagd. Deze verlagingen zijn in de begroting niet verder toegelicht.

2. huisvesting.

Tengevolge van het niet voldoen van het kantoor aan de Koninginnegracht 8 aan de wettelijke (ARBO)eisen is een onderzoek naar een alternatieve huisvesting gestart. Hierbij bleek, dat de huidige huurprijs (verklaarbaar) aanzienlijk lager is, dan thans in het centrum gangbare huurprijzen in het midden-segment. Dientengevolge is in de raming een verhoging van de huurprijs gecalculeerd. Deze verhoging is structureel gecompenseerd met het btw-voordeel en voor 2004 incidenteel door de vrijval van de voorziening voor verlofdagen.

3. randstadrail.

In de begroting 2003 was een uitzetting van personeel en kosten ten laste van de uitvoering van het project RandstadRail voorzien. Omdat de gemeente Den Haag deze uitvoering voor eigen risico gaat uitvoeren is deze uitzetting in de begroting 2004 weer afgebouwd. In de voorliggende begroting is nu alleen de opdrachtgeversrol van het stadsgewest geraamd.

4. vrijval verlof.

in de jaarrekening 2001 is een verplichte voorziening voor verlof en vakantiegeld opgenomen. Deze voorziening is conform de nieuwe wettelijke voorschriften (..) niet meer toegestaan, zodat de voorziening vrijvalt. Deze vrijval is gebruikt om de structureel hogere huisvestingslasten in 2004 te dekken. Indien de vrijval in 2004 meer bedraagt dan deze hogere lasten stellen wij u voor deze (deels) aan te wenden voor de hogere lasten in 2005.

5. oplopen negatief saldo OV-fonds

In 2002 zijn meerjarencontracten gesloten met de vervoerbedrijven HTM en Connexxion, zodat de uitgaven voor 2004 min of meer vastliggen. Het was de bedoeling dat deze bedragen ruim binnen de rijksbijdragen zouden liggen. Maar de regio's zijn in 2002 min of meer overvallen door een meer dan gemiddelde bezuiniging van het Rijk op de exploitatiesubsidies.

Deze ingreep betekent dat het OV fonds eind 2003 € 8 mln. negatief staat. In de begroting (functie 212.1) is aangegeven, dat dit tekort eerst vanaf 2006 zal worden ingelopen. Daartoe is wel een rationalisatie van het openbaar vervoer nodig, waarbij getracht zal worden de schade voor de reiziger zoveel mogelijk beperkt te houden.

3. Risico's

In de risicoparagraaf zijn de volgende risico's opgenomen.

1. Omzetafhankelijkheid

In deze begroting wordt ongeveer een derde van de totale apparaatskosten ten laste gebracht van gesubsidieerde projecten.

Dit betekent, dat bij het verminderen van de omzet een dekkingstekort ontstaat op de vaste kosten, zoals vast personeel, huisvesting investeringen e.d. Dit tekort zal, tenzij daarover afzonderlijke afspraken worden gemaakt, ten laste van het resultaat worden gebracht. Het dekkingsresultaat van de VAT-kosten, die door Verkeer en Waterstaat forfaitair met 16% opslag worden vergoed, wordt na afloop van een project ten laste of ten gunste van het Mobiliteitsfonds gebracht.

2. Omzetbelasting gedetacheerden

Tengevolge van de invoering van de wijzigingswet Omzetbelasting, waarin de wettelijke taken van de lagere overheid onder de omzetbelasting vallen, verkrijgen de stadsgewesten een status gelijk aan provincie en gemeenten. De stadsgewesten doen hiervoor zelfstandig aangifte bij de belastingdienst. Een gevolg van deze wetswijziging is dat er een structureel voordeel optreedt in de exploitatie, immers de omzetbelasting op aan het stadsgewest verleende diensten kan nu worden terugontvangen. Dit voordeel is gebruikt voor de gedeeltelijke compensatie van de hogere huur. Een tweede voordeel is dat het in vorige begrotingen opgenomen risico voor omzetbelasting op gedetacheerden teniet gaat; immers de in rekening gebrachte btw kan worden teruggevorderd. Derhalve vervalt dit risico.

3. Huisvesting.

Zie hiervoor punt 2 hoofdpunten. Er blijft voor na 2004 een dekkingprobleem.

4. Risico's als gevolg van bestuurlijk organisatorische ontwikkelingen

Op 20 december 2002 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer der Staten Generaal de beleidsnotitie WGR-PLUS aangeboden. In deze notitie wordt een wettelijke voorziening aangekondigd op basis waarvan in ieder geval de huidige Kaderwetgebieden de versterkte bovenlokale/intergemeentelijke samenwerking kunnen voortzetten. Over inhoud van dit wetsvoorstel is nader overleg ondermeer met de Kaderwetgebieden aangekondigd. Op dit moment is niet te voorzien hoe laatst bedoeld traject zal lopen, noch wat de consequenties zijn voor het stadsgewest bij een eventuele experatiedatum.

5. Risico bij de uitvoering van de lopende CAO.

In de lopende CAO is de mogelijkheid gecreëerd voor het personeel om verlofdagen te "kopen" en te "verkopen", het cafetaria-model. Hoewel het financiële effect hiervan op de begroting 2004 niet duidelijk is, blijken de effecten van voorgaande jaren binnen de begroting te kunnen worden opgevangen.

6. Risico infrastructuur.

Door het uitvoeren van infrastructurele werken treden een tweetal risico's op:

- risico's met betrekking tot de uitvoering: voor deze risico's worden zoveel mogelijk verzekeringen afgesloten.
- risico's met betrekking tot de subsidieafrekening. Het Rijk kan bij de vaststelling van de subsidiabele kosten afwijken van de door het stadsgewest ingediende afrekening.

7. Bestuurscommissie Westland.

Naar verwachting zullen de westlandse gemeenten per 1 januari 2004 samengaan in twee nieuwe gemeenten. Deze fusie zal naar verwachting gevolgen hebben voor de werkzaamheden van de Bestuurscommissie Westland. De bovengenoemde effecten zijn niet in de begroting verwerkt, maar zullen, zodra hierover meer duidelijkheid is ontstaan, als begrotingswijzigingen worden aangeboden.

8. Zorg

Het recht op jeugdzorg betekent dat Haaglanden voor wat betreft de jeugdhulpverlening, gezinsvoogdij en jeugdreclassering, en het Bureau Jeugdzorg aansprakelijk wordt. Toename van de vraag zal leiden tot grotere uitgaven. Hoewel in het kader van de planning en control cyclus het Rijk een verantwoordelijkheid heeft in een voldoende facilitering van de provincies, is deze momenteel niet concreet gedefinieerd. Hier ligt hier een risico voor het stadsgewest. Een tweede risico vormen de stadsgewestelijke apparaatskosten. Deze kunnen momenteel slechts voor een deel gedekt worden uit de bijdragen van de gemeente Den Haag en de provincie Zuid-Holland. Ongeveer 50% van de kosten voor het ambtelijk apparaat wordt gedekt uit de doeluitkering Jeugdhulpverlening. Met de invoering van de nieuwe financieringssystematiek (voorzien in 2005) zal deze mogelijkheid wegvallen.

9. Stadsgewestelijk grondkostenfonds

Het algemeen bestuur heeft een grondkostenfonds ingesteld met als doel de verrekening van aan het fonds toegekende middelen en verevening van exploitatiesaldi van nieuwe locaties die van regionaal belang zijn. Bij de instelling van het fonds is uitgegaan van budgettaire neutraliteit over de totale looptijd. Ten gevolge van de lage rentestand, de snellere bouw, een btw-probleem en een probleem met betrekking tot de grondkosten van de openbaar vervoer voorzieningen heeft het fonds thans ruim 20 miljoen euro tekort. In de vergadering van het algemeen bestuur van 27 juni 2001 is de evaluatie grondkostenfonds vastgesteld. Deze evaluatie geeft een verdeling van dit geraamde tekort aan. Dit tekort zal worden verdeeld over de Vinex-bouwgemeenten: vaststelling heeft derhalve het risico weggenomen.

3. **Procedure vaststelling begroting**

Ten aanzien van de procedure voor de vaststelling van de begroting vermeldt artikel 52, lid 1, 2 en 6 van de Regeling stadsgewest Haaglanden 1995 dat het dagelijks bestuur jaarlijks een ontwerp-begroting opmaakt, voorzien van een meerjarenraming;
de ontwerp-begroting uiterlijk zes weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden aan de raden der deelnemende gemeenten wordt toegezonden;
de raden van de deelnemende gemeenten omtrent de ontwerp-begroting aan het dagelijks bestuur hun oordeel kunnen geven;
het dagelijks bestuur de commentaren waarin dit oordeel is vervat bij de ontwerp-begroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, voegt;
het algemeen bestuur de begroting vaststelt uiterlijk 1 juli van het jaar voorafgaande aan dat, waarvoor de begroting moet dienen.

4. **Uitgangspunten**

Bij de behandeling van de begroting 1998 is bepaald, dat het stadsgewest voortaan de MEV-cijfers en vervolgens de daarmee door de gemeenten gehanteerde systematiek, zou volgen. Hiermee wordt overgegaan van een systeem, waarbij het begrotingsvolume is gefixeerd, op een systeem waar jaarlijks de afwijkingen tussen de aannames en de werkelijk opgetreden stijgingen wordt verrekend. In 1998 vond deze afrekening bij de jaarrekening voor het eerst plaats.

De verhoging van de bijdrage per inwoner in de begroting 2004 is gebaseerd op de volgende berekening:

Periode		begroting 2003	percentage jaar	percentage totaal
2003	salaris	2,53	2,95	
	eindejaarsuitkering	0,5	0,5	
	totaal afrekening 2003	3,03	3,45	0,42
2004	salaris		1,75	
	incidenteel		0,33	<u>2,08</u>
TOTAAL OPSLAGPERCENTAGE				2,50

Bij de behandeling van de begroting 1998 is aangegeven, dat het overgrote deel van de uitgaven loongerelateerd is. Dit principe is destijds bij de vaststelling van de begroting geaccepteerd. De afwijking tussen de aannames en de werkelijke percentages van de afgelopen jaren zal voor wat betreft de looncomponent met de deelnemende gemeenten via de jaarrekening worden verrekend.

Voor de berekening van de meerjarencijfers wordt uitgegaan van 2,5 %.

5. Het begrotingsbeeld

Het totaalbeeld in vergelijking met de begroting 2003 is het volgende:

Recapitulatie 2004 (in duizend euro's)

	Lasten	Baten	Saldo	2003	verschil
0 Algemeen bestuur	1.799	367	1.432	1.385	47 N
2 Verkeer en vervoer	313.876	313.474	402	991	589 V
3 Economische zaken	2.233	344	1.889	1830	59 N
6 Sociale voorzieningen	38.284	38.284	0	0	--
7 Milieu	929	140	788	723	65 N
8 Ruimtelijke ordening en Volkshuisvesting	23.338	22.101	1.237	1.197	40 N
9 Financiering	1	5.748	5.747 V	6.126 V	379 N
Totaal	380.460	380.460	---	---	---

Het begrotingsvolume van het stadsgewest neemt in de voorliggende begroting af van 431 miljoen euro naar 381 miljoen euro. Deze daling wordt met name veroorzaakt door de afname van de geldstromen van Verkeer en Vervoer, met name tengevolge van het lagere kasritme voor

RandstadRail.

De daling van het nadelige saldo van Verkeer en Vervoer en de daling van de Financiering is het gevolg van de verschuiving van de verantwoording van de Verdi-gelden naar hoofdfunctie 2. Voorts geeft hoofdfunctie 9 de raming van de vrijval van de verlofvoorziening als hogere bate, maar de onttrekking van de egalisatiereserve voor het btw-risico op gedetacheerden als lagere bate.

De belangrijkste verschillen voor de andere hoofdfunctie's worden verklaard door de verwerking van de loon- en prijsstijging.

6. De bijdrage per inwoner

Op basis van de hiervoor gehanteerde loonstijging worden de bijdragen per inwoner als volgt:

Bijdrage inclusief gewezen gecommitteerden	€ 4,65 (€ 4,54)	
Bijdrage exclusief	€ 4,60 (€ 4,49)	←
Samengestelde bijdrage	€ 4,62 (€ 4,51)	
Bijdrage Westlandgemeenten	€ 9,21 (€ 8,99)	

De bijdrage wordt verhoogd met een bedrag van € 6,98 (prijspeil 2000) wegens de heffing voor het Mobiliteitsfonds. Zodra de verdere indexcijfers bekend worden gemaakt zal de bijdrage conform verhoogd worden.

7. Detachering

Om de werkelijke inzet van personeel van het stadsgewest zichtbaar te maken zijn in de begroting evenals voorgaande jaren de salariskosten inclusief de gedetacheerden geraamd. Voorzover detachering plaatsvindt om niet of voor een deel van de kosten is het niet in rekening te brengen deel als inkomsten opgenomen.

In de begroting 2004 gaat het hierbij om de volgende gedetacheerden:

	<i>Functie</i>	<i>kosten</i>	<i>gedetacheerd uit</i>
1.	sectorhoofd Verkeer en Vervoer	(10%)	Den Haag *
2.	sectorhoofd Ruimtelijke Ordening	(55%)	Den Haag
3.	beleidsmedewerker BCW	(0%)	Zoetermeer
4.	beleidsmedewerker AZ	(50%)	Zoetermeer
5.	beleidsmedewerker VV (GIS)	(50%)	Den Haag
6.	beleidsmedewerker Verkeer en Vervoer	(10%)	Den Haag
7.	0,2 beleidsmedewerker Volkshuisv.	(0%)	Den Haag
8.	0,2 beleidsmedewerker Volkshuisv.	(0%)	Den Haag.
9.	0,3 beleidsmedewerker Volkshuisv.	(0%)	Den Haag

Deze en de gedetacheerden die volledig betaald worden, zijn in de formatie als vaste plaatsen opgenomen.

* In 2004 zal hierin een wijziging optreden.

8. Meerjarenramingen

In de comptabiliteitswet is de meerjarenraming als onderdeel van de begroting voorgeschreven. Ondanks de onzekerheid over de vorm van de voortzetting na 2005 is vooralsnog uitgegaan van

het voortzetten van het huidige pakket van werkzaamheden. De cijfers 2005 en later zijn derhalve in het algemeen geëxtrapoleerd met het trendpercentage van 2,5 %. De meerjarencijfers van de functies 211.6, 211.8, 211.9, 212.1 en 213.1 zijn niet verhoogd met de (standaard)opslag, maar zijn geëxtrapoleerd op basis van afspraken en contracten.

9. Intern overleg

Op grond van artikel 31a, lid 7 WOR is advies gevraagd over de ontwerp begroting aan de ondernemingsraad. Op 18 maart is de concept-begroting in de OR toegelicht. Op .. mei zond de OR haar advies aan het dagelijks bestuur. In dit advies sprak de OR zich negatief/positief uit over de aangeboden begroting.

10. Reactie gemeenten

Op dit moment zijn nog geen reacties van gemeenten ontvangen.

11. Voorstel

De commissie AFPO wordt op 18 juni over dit voorstel gehoord. Indien daartoe aanleiding bestaat zal hierover mondeling ter vergadering verdere mededeling worden gedaan.

Wij stellen u voor om de begroting 2004, zoals deze in ontwerp is bijgevoegd, conform vast te stellen.

Het dagelijks bestuur van het stadsgewest Haaglanden,
de secretaris, de voorzitter,

DRS. A. HARKES

DRS. W.J. DEETMAN